

Chambre des Représentants

SESSION 1983-1984

7 DÉCEMBRE 1983

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 103 de la loi communale

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTERIEUR, DES AFFAIRES GENERALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. JEROME

MESDAMES, MESSIEURS,

L'auteur de la proposition rappelle que celle-ci a pour objectif de confier au Roi le soin de déterminer les circonstances dans lesquelles une réduction de traitement peut être accordée aux bourgmestres et échevins, en cas de cumul soit avec une pension du secteur public ou du secteur privé, soit avec des avantages provenant des régimes de la sécurité sociale des travailleurs salariés.

Le Ministre fait observer que le Gouvernement avait prévu de régler ce problème par voie de pouvoirs spéciaux. Il insiste sur le fait qu'un certain nombre de bourgmestres ne peuvent cumuler leur traitement avec une pension ou une prépension. La crainte de la démagogie doit conduire à des mesures qui défendent de renoncer à un traitement de bourgmestre ou d'échevin. L'octroi d'un traitement aux bourgmestres et échevins doit rester d'ordre public.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. J.-B. Delhay.

A. — Membres : MM. Breyne, Cardoen, Detremmerie, Jérôme, Suykerbuyk, Tant, Vankeirsbilck, N. — MM. Bogaerts, J.-B. Delhay, De Loor, Guillaume, M. Harmegnies, Henry, Lafosse, Temmerman. — MM. Daems, Evers, Huylebrouck, Mévis, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen. — MM. De Beul, Desseyn.

B. — Suppléants : MM. Beerden, Coppieters, Desutter, Grafé, Marchand, Thys, Van Wambeke, Willems, N. — Mme Brenez, MM. M. Colla, Collignon, Laridon, Onkelinx, Perdieu, Ramaekers, Rigo, Rubens. — MM. De Grève, Denys, Flamant, Militis, Mundeeler, Poswick, Taelman. — MM. Anciaux, Gabriels, Van Bierliet.

Voir :

747 (1983-1984) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- Nos 2 à 4 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1983-1984

7 DECEMBER 1983

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 103 van de gemeentewet

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE
ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER JEROME

DAMES EN HEREN,

De auteur wijst erop dat zijn voorstel tot doel heeft aan de Koning de zorg toe te vertrouwen de omstandigheden te bepalen waarin weddevermindering kan worden toegestaan voor burgemeesters en schepenen die hun ambt cumuleren mer een overheidspensioen of een privé-pensioen of met voordelen uit de sociale zekerheidsstelsels voor werknemers.

De Minister merkt op dat de Regering van plan was dat vraagstuk via de bijzondere machten te regelen. Hij benadrukt het feit dat een aantal burgemeesters hun wedde niet mogen cumuleren met een pensioen of een brugpensioen. Om demagogische reacties te voorkomen moeten maatregelen worden genomen waarbij burgemeesters en schepenen verbod wordt opgelegd af te zien van hun wedde. De toekenning van een wedde aan burgemeesters en schepenen moet van openbare orde blijven.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J.-B. Delhay.

A. — Leden : de heren Breyne, Cardoen, Detremmerie, Jérôme, Suykerbuyk, Tant, Vankeirsbilck, N. — de heren Bogaerts, J.-B. Delhay, De Loor, Guillaume, M. Harmegnies, Henry, Lafosse, Temmerman. — de heren Daems, Evers, Huylebrouck, Mévis, Van Belle, Mevr. Van den Poel-Welkenhuysen. — de heren De Beul, Desseyn.

B. — Plaatsvervangers : de heren Beerden, Coppieters, Desutter, Grafé, Marchand, Thys, Van Wambeke, Willems, N. — Mevr. Brenez, de heren M. Colla, Collignon, Laridon, Onkelinx, Perdieu, Ramaekers, Rigo, Rubens. — de heren De Grève, Denys, Flamant, Militis, Mundeeler, Poswick, Taelman. — de heren Anciaux, Gabriels, Van Bierliet.

Zie :

747 (1983-1984) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N°s 2 tot 4 : Amendementen.

Un membre estime que l'instauration d'un traitement en faveur des bourgmestres et des échevins s'appuie sur une conception démocratique. La proposition selon laquelle d'aucuns peuvent demander une réduction de traitement constitue une rétrogradation au point de vue démocratique.

Un autre orateur craint que des groupes d'opposition n'obligent un bourgmestre qui en a la possibilité de demander une réduction de traitement.

Un autre membre propose d'inscrire dans la loi communale le principe de l'interdiction de renoncer ou de porter atteinte au traitement des bourgmestres.

Un orateur se demande s'il ne serait pas possible de régler ce problème par le biais de modifications aux diverses législations sociales concernées, suggestion que plusieurs membres soutiennent. Ce système exigerait même des bourgmestres et échevins de déclarer ouvertement de quelles autres indemnités ils bénéficient.

M. De Beul estime que l'objectif de la proposition serait mieux rencontré s'il y était stipulé *expressis verbis* que les réductions de traitement ne peuvent pas être demandées en vue d'éviter un préjudice de nature fiscale uniquement.

C'est pourquoi il dépose un amendement (Doc. n° 747/2) tendant à ajouter ce qui précède dans le texte-même de l'article de la proposition.

En effet, il faut éviter que des réductions ne soient demandées au Roi uniquement dans le but de ne pas tomber dans une tranche fiscale supérieure.

M. Tant, pour sa part, estime que les parties de traitement en question doivent continuer à être versées intégralement par la caisse communale.

D'une part, on évite ainsi que des propositions de réduction de traitement soient présentées dans un but purement électoral et que, sous prétexte de modération ou d'économie, les fonctions de bourgmestre ou d'échevin soient conférées de préférence aux mieux nantis; d'autre part, on prévient également l'apparition d'une sorte de priorité au bénéfice, par exemple, des candidats pensionnés qui briguent les fonctions précitées.

On évite en outre d'éventuels problèmes en ce qui concerne certaines retenues sur les parties de traitement visées, notamment en ce qui concerne la constitution de la pension des intéressés.

C'est pourquoi, il dépose un amendement (Doc. n° 747/4-I) tendant à compléter le nouvel alinéa proposé par une disposition prévoyant l'obligation pour la commune de verser la partie du traitement qui n'est pas payée aux ayants droit à la Caisse de répartitions des pensions communales.

M. Suykerbuyk dépose un sous-amendement à l'amendement de M. De Beul (Doc. n° 747/3) tendant à remplacer le texte initial de sa proposition par un texte qui rencontrer davantage les observations formulées par plusieurs commissaires.

Un membre déclare qu'il aurait préféré que l'on inscrive dans la loi que les traitements des bourgmestres et échevins sont intouchables et inchangeables. Le problème du cumul avec des indemnités provenant des régimes de sécurité sociale devrait être réglé par le biais de modifications à la législation sociale.

M. Breyne dépose un sous-amendement (Doc. n° 747/4-II) au sous-amendement de M. Suykerbuyk (Doc. n° 747/3).

Un membre regrette que le Ministre ne dépose pas un projet global sur le mandat politique car cette proposition ne constitue qu'un règlement particulier. Il demande que l'ensemble des problèmes soit réglé y compris ceux que rencontrent les membres des C. P. A. S. et des intercommunales.

Een lid is van gevoelen dat de invoering van een wedde voor burgemeesters en schepenen op een democratische gedachte stoelt. Het onderhavige voorstel, dat sommigen in staat wil stellen weddevermindering te vragen, is in democratisch opzicht een achteruitgang.

Een andere spreker vreest dat bepaalde oppositiefracties een burgemeester, die de mogelijkheid heeft zijn wedde te verminderen, zullen verplichten zulks aan te vragen.

Een ander lid stelt voor dat in de gemeentewet het principieel verbod wordt opgenomen om af te zien van of te raken aan de wedde van de burgemeesters.

Een spreker vraagt zich af of het niet mogelijk is dat vraagstuk middels wijzigingen van de verschillende desbetreffende sociale wetten te regelen; dat voorstel wordt door verschillende leden gesteund. Die regeling zou van de burgemeesters en schepenen vergen dat zij hun andere vergoedingen bekendmaken.

De heer De Beul vindt dat het doel van het wetsvoorstel beter zal worden bereikt indien *expressis verbis* wordt bepaald dat de weddeverminderingen niet mogen worden gevraagd uitsluitend om een fiscaal nadeel te voorkomen.

Daarom stelt hij een amendement voor (Stuk n° 747/2) ten einde wat voorafgaat toe te voegen in de tekst zelf van het enige artikel van het voorstel.

Men moet immers voorkomen dat aan de Koning alleen weddeverminderingen worden gevraagd om de betrokkene niet in een hogere belastingschaal te doen terechtkomen.

Zijnerzijds vindt de heer Tant dat de bedoelde weddegedeelten hoe dan ook integraal moeten blijven uitbetaald worden ten laste van de gemeentekas.

Eenzijds vermijdt men aldus dat louter electorale overwegingen aan de basis liggen van voorstellen tot weddevermindering en dat burgemeester- of schepenfuncties uit zogenaamde zuinigheids- of besparingsoverwegingen, bij voorkeur zouden toebedeeld aan meer bemiddelden; anderzijds voorkomt men ook dat een soort prioriteit zou ontstaan in hoofde van b.v. gepensioneerde kandidaten voor bedoelde ambten.

Bovendien voorkomt men aldus eventuele problemen inzake bepaalde afhoudingen van bedoelde weddegedeelten, met name in verband met de pensioenvorming van de betrokkenen.

Daarom stelt hij een amendement voor (Stuk n° 747/4-I) ten einde het nieuwe lid aan te vullen met een bepaling die de gemeente ertoe verplicht het weddegedeelte dat niet aan de rechthebbende wordt uitbetaald, in de Omslagkas voor gemeentelijke pensioenen te storten.

De heer Suykerbuyk stelt een subamendement (Stuk n° 747/3) voor op het amendement van de heer De Beul (Stuk n° 747/2) ten einde de oorspronkelijke tekst van zijn voorstel te vervangen door een tekst die aan de opmerkingen van verschillende commissieleden tegemoet komt.

Een lid had liever gezien dat men in de wet bepaalde dat de wedden van burgemeesters en schepenen onaantastbaar en onveranderlijk zijn. Het vraagstuk van de cumulatie met uitkeringen uit de sociale zekerheidstelsels zou middels wijzigingen in de sociale wetgeving moeten worden geregeld.

De heer Breyne stelt een subamendement voor (Stuk n° 747/4-II) op het subamendement van de heer Suykerbuyk (Stuk n° 747/3).

Een lid betreurt dat de Minister geen allesomvattende ontwerp indient met betrekking tot het politiek mandaat, aangezien dit voorstel slechts een bepaald aspect regelt. Hij vraagt alle kwesties, ook die welke verband houden met de leden van de O. C. M. W.'s en de intercommunale verenigingen, te regelen.

Le Ministre est en effet d'avis que ce problème de cumul concerne beaucoup de cas. Nombreux sont ceux qui ne veulent pas accepter la fonction de bourgmestre s'ils perdent leur prépension ou leur pension.

Un projet global ne pourrait englober tous les cas car ils sont trop nombreux.

Une solution consisterait à adopter la présente proposition et à établir des règles sur base des demandes.

Un membre souhaite que les cas repris dans les arrêtés royaux d'application soient bien précisés, sans toutefois perdre de vue qu'un projet global serait souhaitable.

M. De Beul retire son amendement (Doc. n° 747/2) si l'amendement de M. Suykerbuyk est adopté. De même, M. Tant retire son amendement si le Ministre s'engage à tenter de résoudre ce problème.

M. De Loor estime qu'il faut être plus restrictif quant à la nature des allocations qui sont cumulées avec le traitement de bourgmestre ou d'échevins. C'est pourquoi, il dépose un amendement (Doc. n° 747/4-III) visant à prévoir que la réduction de traitement ne peut être demandée que s'il est cumulé avec des allocations légales ou réglementaires en matière de sécurité sociale ou avec des allocations conventionnelles prévues dans le cadre des contrats de travail. Cette disposition restreint donc les possibilités de réduction au problème du cumul avec des allocations provenant d'un des régimes de la sécurité sociale.

Plusieurs membres craignent qu'une telle restriction ne permette plus d'atteindre l'objectif de la proposition.

L'amendement de M. De Loor (Doc. n° 747/4-III) est rejeté par 9 voix contre 2 et 6 abstentions.

Le sous-amendement de M. Breyne (Doc. n° 747/4-II) au sous-amendement de M. Suykerbuyk (Doc. n° 747/3) est rejeté par 8 voix contre 2 et 7 abstentions.

Le sous-amendement de M. Suykerbuyk (Doc. n° 747/3) tendant à remplacer le texte de la proposition, est adopté par 14 voix et 3 abstentions.

Le Rapporteur,

R. JEROME

Le Président,

J. B. DELHAYE

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

Article unique

L'article 103, § 1, de la loi communale est complété par un quatrième alinéa, libellé comme suit :

« Lorsque la fixation des traitements, conformément au présent paragraphe, entraîne la réduction ou la suppression d'autres allocations légales ou réglementaires, le Roi peut, selon les modalités qu'il détermine, accorder une réduction de traitement, pour autant que le bourgmestre ou l'échevin en ait fait la demande. »

De Minister is de mening toegedaan dat er inderdaad in talrijke gevallen een cumulatatieprobleem rijst, met name voor de velen die het burgemeestersambt niet wensen te aanvaarden wanneer zij daardoor hun bruggpensioen of hun pensioen verliezen.

Een globaal ontwerp zou niet alle gevallen kunnen regelen, aangezien die te talrijk zijn.

Een eventuele oplossing zou erin bestaan dit voorstel aan te nemen en op grond van de aanvragen regels vast te stellen.

Een lid wenst dat de in de koninklijke uitvoeringsbesluiten bedoelde gevallen nauwkeurig worden omschreven zonder evenwel uit het oog te verliezen dat een allesomvattend ontwerp wenselijk is.

De heer De Beul is bereid zijn amendement (Stuk n° 747/2) in te trekken indien het amendement van de heer Suykerbuyk wordt aangenomen. De heer Tant wil hetzelfde doen met zijn amendement indien de Minister zich ertoe verbindt een oplossing voor dat probleem te zoeken.

De heer De Loor meent dat restrictiever dient te worden opgetreden ten aanzien van de aard der uitkeringen die met de wedde van burgemeester of schepen gecumuleerd worden. Derhalve stelt hij een amendement voor (Stuk n° 747/4-III), ten einde te bepalen dat een weddevermindering slechts kan worden aangevraagd indien de wedde wordt gecumuleerd met wettelijke of reglementaire vergoedingen in het kader van de sociale zekerheid of met conventionele vergoedingen in het kader van de arbeidsovereenkomsten. Die bepaling beperkt de mogelijkheden op dat stuk dus tot de gevallen van cumulatie van de wedde met uitkeringen uit een van de socialezekerheidsregelingen.

Verscheidene leden vrezen dat een dergelijke beperking het niet meer mogelijk maakt het doel van het voorstel te realiseren.

Het amendement van de heer De Loor (Stuk n° 747/4-III) wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen en 6 onthoudingen.

Het subamendement van de heer Breyne (Stuk n° 747/4-II) op het subamendement van de heer Suykerbuyk (Stuk n° 747/3) wordt verworpen met 8 tegen 2 stemmen en 7 onthoudingen.

Het subamendement van de heer Suykerbuyk (Stuk n° 747/3), dat ertoe strekt de tekst van het voorstel te vervangen, wordt aangenomen met 14 stemmen en 3 onthoudingen.

De Rapporteur,

R. JEROME

De Voorzitter,

J. B. DELHAYE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Enig artikel

Artikel 103, § 1, van de gemeentewet wordt aangevuld met een vierde lid, luidend als volgt :

« Voorzover de vaststelling van de wedden overeenkomstig deze paragraaf, tot gevolg heeft dat andere wettelijke of reglementaire vergoedingen verminderd worden of vervallen, kan de Koning, op de wijze door Hem te bepalen, een weddevermindering toelaten, op voorwaarde dat de burgemeester of schepen daarom verzoekt. »